

III. Č I N .

=====

(Pozornica kot u I. činu: Seljačka hiža Petra).

1. prizor

Kuma, stariotac

Kuma: (dojde s liva od izvan, viče na praznoj pozornici). Dobar dan, ljudi! . . . Kade ste? . . . Ča nikoga nij doma? . . . Hej, ljudi!

Stariotac: (dojde iz stana) A je! Mer smo ovo. Zač tako vičeš? Ča gori kod vas? Zdjulo ili krušna peć?

Kuma: Ništ ne gori..... A kade su oni drugi?

Stariotac: Mer znaš. Kokade po posli, na lapti.

Kuma: S tim bolje. Inako sam se kanila jednoč nek s vami pominat.

Stariotac: S manom, veliš? Pak ča imaš s manom tako važnoga? Češ se još jednoč odat, pak kaniš da ti idem za bapca (ili: staćilu)?

Kuma: To bi mi još falilo! Nisan imala dost križa s mojim pokojnim?

Stariotac: Ili recimo bolje: on s tobom.

Kuma: Neka vam tako bude: on s manom, a ja s njim. Kot je va svakom hištvu.

Stariotac: (nakraj) Kade je čvaljava žena. (glasno) No onda, ča imaš? Ča ti gnjavi tu dušu kršćansku?

Kuma: A ta vaša Marica.

Stariotac: Naša Marica? No gle? Pak zač?

Kuma: Kad će se odat.

Stariotac: Odat? Ja još ništ nis' upto, da bi se kod nas vrtanji pekli. A i frišljina još nismo zaklali.

Kuma: Da, odat će se. Ali za kakovoga!

Stariotac: Za kakovoga?

Kuma: Mer to je ono zlo, da vi svi skupa ništ ne znate. Nek ja, nje kuma, moram izvidjevat, ča j' to za človika!

Stariotac: Hm, pak ča si izvidila, ti inšpektor va šnicki (halji)?

Kuma: Ne va šnicki, nego va kombinešu, prosim! - A to sam zvidila, da ta dičak nij za nju.

Stariotac: Nij za nju, nij za nju.... Sada mi jur jednoč povi, gdo je to?

Kuma: No, ta mehaniker iz Vinodola. Ča ga još niste vidili? Mer se Marica vajedno simo-tamo zvaža s njim.

Stariotac: Aha, sad mi se jur ništo vedri. No ali mehanikara ne moremo pravat.

Kuma: Ne to je zlo, da je mehanikar. To bi mogla bit još i sriča za divojku, . . .

Stariotac: Nego ča?

Kuma: Nego va njegovoj familiji je velika falinga.

Stariotac: Va njegovoj familiji, veliš? No, ja poznam njegovoga oca Mihu, i ženu i cijelu družinu. Pak ti ljudi nimadu ni suhe nevolje, ni svraba, nit su vušivi.

Kuma: Da, njegovi starji su va uredbi ljudi.

Stariotac: Ne samo njegovi starji, nego i njegov stariotac je bio gospodar i poštenjak, da ga nij bilo u cijelom Vinodolu. Poznavao sam ga dobro, ar smo negda va svojoj mladosti skupa tržili.

Kuma: Mer ja i njegove stare starje ne krivim.

Stariotac: Koga pak?

Kuma: Hodte bliže, ar to vam morem nek va uho povidat. (porukne se k staromu ocu) Čula sam od ljudi, da je njegov stariotac imao oca, a ta je imao brata, i ta brat da je jednoč zasjeo va lozi jednomu tršcu, pak ga je sikirom po glavi, tuk, tuk! I ukrao mu sve pineze, ke je bio dostao na sajmu za par voli. S tih pinez si je pak stan zgradio.

Stariotac: (podruglivo) Aha. To je moglo bit po priliki onda, kad su bili Turki ovde, bud?

Kuma: Ja ne znam. Ali ljudi se još i danas pominaju zato.

Stariotac: Da, jedni ljudi imadu strašno dužičku pamet. Osebujno kad se gdo odaje ili ženi.

Kuma: Nekate mi se našpotljivat. Ar ja sam kuma Marice, po svetom bermanju, pak mi je dužnost, da sve iskopan, ča je va familiji, s kom ćemo jednoč va rodbinstvo stupit.

Stariotac: Da, ti nek kopaj! Kad človik kopa, puno svega najde. I ja sam jednoč kopao na vrtu jamu za japno, pak ča misliš, ča sam našao? Našao sam jedan preljuč od potrte mozane, s ke je još kralj Matijaš pio naše črljeno, kad je 'vude pohadjao..... I jednu strašno veliku laloku od medvida, od onoga, ki je betlehemskim pastirom ovce krai. Pak je od tuge, ča su ga zbatinali, simo došao crknut.

Kuma: Vi mi znanda ne vjerujete? (Kaže se uvrijedjena).

Stariotac: Kako ne bih! Nek sada još obrni familiju toga mladoženje na drugu stran, pak mi povi, ča si čula od njegove materine strani.... Ono za ujnu njegove babe.

Kuma: Da, vidite, ravno za ujnu njegove stare stare matere sam čula, da je bila jako snažna, ali pokvarena divojka. Ar je trpila..... Hodte još bliže (porukne se do staroga oca), . . ar je trpila, da jedan višac hodi k njoj selo. Svaku sabotu je htio dojt, kroz dimnjak....

Stariotac: Hahaha! To j' sve?

Kuma: No čujete, ča to nij dost? Ljudi kršćanski!

Stariotac: Ne! Onda ja znam čuda već.

Kuma: Još već?

Stariotac: Da. Posluhni nek dobro: Ta ujna, za ku ti to govoriš, je imala jednu staru mater, znaš . . . A ta stara mat je s vragom tržila.

Kuma: Ča vi ne velite!

Stariotac: Bome! I kot se tako skupa pominkaju, pominkaju, ta staramat i vrag, nek najednoč je žena zagrizla va jednu jabuku, va ku ne bi bila smila . . .

Kuma: Nekate me za norca! To je bila Eva.

Stariotac: Akurat, Eva! Naša prva mat. Ar kad kopamo, Magda, onda ko-pajmo do dna. A na dnu nas svih je Eva, ka nas je rodila. Onde bi bila morala i ti počet! . . . Ali sada biži, jako biži! Da te danas već ne vidim! Ar ti nisi kuma, nego znaš ča si? Kuna, zagrižljiva, ugovorljiva kuna! . . . I znaš, ča ovakovim ženam sliši va zube? (Šaljivo joj se grozi s fajfom).

Kuma: (skoči se prestrašena). Ali dragi kume, tako to me ne čete! . .

Stariotac: (.isprazni fajfu na dlan). A bome ču ja! Mačkota (masnoga) ču ti va zube!

Kuma: (kani proteć) Juj, 'voga staroga djeda!

2. prizor

Bivši, Petar, Marta, Marica

Petar: (muslav od zemlje, djelatna pratež mu sva zafuljana, košulja raskovčena, lice prašno, vlsi rastrzani. Kumaj ide na nogu. Marta i Marica ga držeć s liva i s desna nutar dopeljaju).

Kuma: (skupašopi ruke). Marijajožef, ča se j' stalo?

Marta: Pod rulju je došao. (Marta i Marica povalu Petra na kanapet. Pod glavu mu vržu vankuš, ili kus prateže, da mu glava više leži).

Petar: (Katkad tiho zaskuči i teško diše).

Kuma: Pak mu je ča polamljeno?

Marta: Još ne znamo.

Kuma: Onda bižim veljek po šintaricu, da ga dojde pogledat! (projde hitro van).

Stariotac: Kako j' se to stalo?

Marta: (projde nutar).

Marica: A nek naglo. Mi dvi smo jur kanile domom, jur smo si bile i korbice na hrbat, a otac su počeli ruljat. Mer znate, na onom dužičkom laptu, kade smo zob posijali. Kad najednoč doskače po vjetru, negde od cimitora, kus bijelogog papira. Pak ravno pred konje. A oni,

40

kot su još mladi i strašljivi, naglo trgnu i hajdi va big. Otac spadu s rulje med konje, a vojke im va ruka. Konji je sobom vluču, a oni pod ruljom. Kašnje pustu vojke i ostanu na laptu leže. Onda su Martinovi muži nekako zustavili konje i potpregli je pod kola. Pak smo oca skupa odnesli na kola i dovezli se domov.

Marta: (Dojde nutar s nanočenim rupcem, kim otare lice Petra pak mu ga sveže oko čela, i sjede do njegovih nog). Tako, sad će ti bit veljak laglje.

Petar: (Teško govori i prekidano kroz cijeli prizor). Jur ni je ionako laglje.

Stariotac: No, ja si ne bih mislio od tih konji, da su tako zjalavi. Pravoda, kod takovih ždripcev triba pazit. Jur je već ki gospodar mrazno pohidio s njimi, a još i žitak zgubio.

Petar: Mer mi se drugačije ništ nij stalo, otac. . . Polamao si ništ nis' . . . Ruke i noge si morem gibat, glete! (gane noge i ruke). Premda se sada još tako čutim, kot da mi je sve košće zlamano.

Stariotac: Hvala Bogu, da nek nij ča gorjega. A to će projt. Za par dan si jur opet za posao. I na me su se bila jednoč kola prefrknula, pak si još ni ne b' bio mislio, tako vrijeda sam se skoprcao. - Ali sada idem va štalu, da te mlade fickoše mrvu zdosižem bičišćem. Triba je je naučit, da ne smu bit tako obisni.

Petar: Nekate je, otac! Nisu oni krivi. . . Kriva je moja slabost. . . Mi svi, ki smo bili va boji, pak još i va dvi boji, nismo oni, ki bi morali bit. . . Slabići smo, istrošeni na živci . . . Popušćamo, jako popušćamo. . . Čutim ja to jur zdavno. . . Navečer sam vas zlamljen, kot da su me s cipi. . . A i va glavi mi je većkrat smišno, kot da mi mozak pluje va magli. (Marici, ka sidi kod glave oca i mu redi zafuljanu pratež). Marica, sad ćeš pak ti morat vrijed skribit za nas, starje.

Marta: Ostavi to sada, Petar. Kot su otac rekli: za par dan si opet na noge.

Marica: Pak ćete opet djelat i zapovidat kot i prije. Mer još dugo niste starac.

Petar: Da, ovo sadašnje će mi moć vrijed projt. . . Ali ono bojno, ono pokvareno va žila, to će mi ostat. . . Nek glej, da dostanemo s tobom za kratak čas kakovoga vrloga mladoga gospodara va stan.

Marica: (obisi glavu i šuti).

Petar: No, ča nimaš još nikoga va misli?

Marta: Neka ju sada zvrtovat. Ćeno se zato onda, kad ozdraviš.

Petar: Ne! Ja bih jur sada rad znat, na čem sam s svojom jedinom kćerom. Onda ću prije ozdravit.

Marta: Ali zač ravno danas, kad sad imamo zaistinu druge skrbi?

Petar: Ovo je moja najveća skrb. . . Skrb za nasljeđstvo va stanu, va gospodarstvu. . . Ona me jur zdavno muči. Svaki dan mi je va glavi, pokle je Ludvik prošao, i po drugi put prošao.

Marta: Dobro, dobro. Ćemo se mi dva koč zato razgovorit.

Petar: Zač mi dva? Zač ne ovde, kad smo svi skupa? . . . Vi dvi nešto tajite pred manom.

Marta: Ali prosim te lipo, muči sada s tim! Mer još ne umiraš.

Petar: Još ne umiram, ali morem vrijeda. Pak sad mi već ne da mira. . . Marica, reci mi po duši, imaš jur koga ili nimaš?

Marica: (muči)

Marta: (nestrpljivo) Ima, ima, ali . . .

Petar: Ali?

Marta: Ta nij za paciju. Nek to je još sve onako nesigurno. . . Bog zna.

Petar: Nij za paoriju. . . (zdahne teško) Onda me začmar veljek povalite va lijes (škrinju). (Prtegne se na kanapetu).

Marta: Ali otac, neka bit takov! To more bit, i ne. . . Mlada srca su preminjljiva.

Petar: (muklo) Meni je dost, ča sam čuo.

3. prizor

Bivši, Ludvik

Ludvik: (u putničkoj opravi dopašći se od izvan, veselo) Zdravi bili, dragi domaći!

Marta i Marica: (jako radosno) Ludvik!

Ludvik: (objami majku i sestru, staromu ocu da ruku, pak stupi k ocu) Zdravi bili, otac!

Petar: (pruži mu ruku) Si me došao zakopat?

Ludvik: (dobre volje, živahno). Zakopat? Ne, otac! To ne će bit potri-bno, kot vidim. Hvala Bogu! Jur sam sidio na autobusu, kad sam čuo za vašu nesriću. Da, jur sam bio na putu domom.

Marta: Ča si dostao dopust od gospodarice!? I zasluzio si si ga po toliko ljeti.

Ludvik: (odmireno, naglasom) Ne! Ja sam ovput zato došao, da vam budem na pomoć. I da ostanem za uvijek, - ako su otac jur забили, ča su mi bili na othodu rekli.

Marta: Sinak! Zaistinu? (pade mu za vrat).

Marica: Brate, ti ćeš ostati doma? (popade ga za ruku).

Stariotac: No nisam vam svenek govorio, da će malo pokuknut va svit pak će opet dojt? Poznam ja njega, našega Ludvika. (Popraklja ga po ramenu).

Ludvik: Da, stariotac, bojse da ste mi vi najdiblje vidili va dušu.

Petar: (sjede na kanapetu, sumničavo) Ča ti se j' jur zamirio ta varoš?

Ludvik: Ne bih rekao, da mi se j' zamirio, ar mi nij išlo čemerno. A i zaslužavao sam si lipo. Nego u zadnje vrime se je nešto dogodilo, ča me je žesnulo, i zbog čega sam počeo puno razmišljavat.

Marta: Ča j' to bilo?

Ludvik: Moja gospodarica, ku ste i vi upoznali, postavila mi je neki dan pitanje, je li ne bih stupio va nje firmu kot drug-kompanjon. A ja sam joj poznao, da ima ona i druge, recimo lične, peršonske namjere s manom.

Marta: To sam veljek vidila, sinko, kad je bila ovde, nek nisam ti kana nila zočitovat.

Ludvik: No nije to bilo, majka, ča me je prenulo. Ar ona je, kako sam ju ja spoznao, vrla i poštena ženska, prenda dobro za par ljet starja od mene, - ter ne bih bio zlo pohodi s njom. .. Nego ta žitak u velikoj trgovini: to stalno špekuliranje, kalkuliranje i računavanje, po danu i noći; to bižanje na auti-teretnjaki po cesta, petak i svetak, - a onda morate opet cijele tajedne prebivat med četirimi zidinami, -ve uski, neprijatni kancelarija, i škuri zadušljivi magacini, -- nut, to je bilo ono, ča me je nagnalo, da si onako zaspavlje i ozbiljno ispitan svoje dušnospoznanje, je li valjam zato, je li sam zaista zato stvoren. --

Stariotac: (maše glavom). Nisi, Ludvik.

Ludvik: Pravo imate, stariotac. I ja sam došao do toga zaključka. Ar u meni nikad nisu prestali pjevat škrljunci našega širokoga polja i zvoni našega bijelog sela. . . Moja ljubav je priroda, i pjesma. To je jerbinstvo našega kolena. -

Stariotac: Pravo si rekao, sinko.

Ludvik: I to mi je palo u oči na varošu, kako firme gizdavo pišu na table ljeto svoga utemeljenja. Čim je ka starja, tim se drži čvršća, uglednija i solidnija. I svaka gleda, da poduži svoj život za još kih sto ljet. Zato obično oca trgovca naslijedi sin, a ako nij sina, onda kćer. A kako dugo stoji jur naš stan, stariotac?

Stariotac: Ča ja znam, su se i moj stariotac va ovom stanu rodili. A oni su mi povidali, kako su njev djed, takaj Marković, stan prenaćinili, podzidali ga kamenom i ciglom i postavili novi škadanj.

Ludvik: Onda je tomu sada blizu 200 ljet, da ovde Markovići gospodaru! Tako stari, ako ne još starji, hte bit i drugi stani i gospodarstva našega velikoga kraja. Neki i tri-četiri sto ljet. Samo ča su se s časom neka hižna imena preminila. Ka firma na varošu se more podićit s takovom starinom? Nek malo je ih po cijeloj našoj zemlji. -

Nije li onda naravna dužnost nas, seljačkih sinov, da i mi ostajemo na svojoj staroj djedovini. Da ju čuvamo, dalje gajimo i predajemo sinu i unuku?

Petar: Lipo je, lipo, ča to govoriš, Ludvik. Kot kad bi čitao s kakove domorodne knjige. Samo mi reci, je li bi si znao opet ubut paorske čižme i rovat va blatu?

Ludvik: Ča je to blato, otac? Odakle je? Od te iste zemlje, ka nam rodi pšenicu i hrž. Gledao sam na varošu ljude, ki su u još gorjem blatu i smradu rovali. I katkad u takovom zraku, da su prema tomu naše konjske štale milodušeći rožni vrtljaci. - Pak to blato, ko se seljaku pri djelu nalovi na noge i ruke, ono se da i oprat. I onda ide nutar u čistu hižu, otpočine u kolobaru svoje družine. Ili se uči i naobražuje u društvu, u svojoj zadruži, ili iz knjige. - Na Svojem putovanju čez zapadne i sjeverne kraje Europe sam mnogo viđio i mnogo se naučio. I spoznao sam, Marica, kako nisam imao pravo, kad sam ti govorio, da človik mora pojt u varoš, ako kani živiti kot kulturni človik. I pod seljačkom kapom-astrikom zna bit mnogokrat jako vidna, prosvićena glava. Ča se je nekad govorilo o našem zaostalom paoru-najzadnjaku, to već zdavno ne valja.

Petar: (uvjereno) Ako je to, Ludvik, tvoja prava misao, onda moreš jur zutra naprikzet naš stan. Ja se ionako čutim preslab, da se poborim s timi svakorjačkimi brigami i novotarijami današnjega gospodarenja. A i staram polako... "Gusle su se potrle, ne bi rade služit".

Ludvik: Hvalim vam, otac, na zaufanju. Ali ne ču. Sada još ne ču. Ostante nek još vi gospodar. Ovo van je moj vas zaslužak. Raspolačajte s njim. (Preda mu mašnju s pinezi). Ostante ta panj, va koga ču se ja zacipit kot nova seljačka mladica, i na kom ču si izgradit svoje novo gospodarstvo i svoju sriću. Ovako će se naravno vezat staro s novim, čerašnje s zustrašnjim. Mi današnji mladi ljudi smo preveć začarani novotarijami, kot ste tolič rekli, i nestrpljivi smo, ter bi veljek preskočili par deset ljet. A svaki razvitak je nek onda zdrav i trajan, ako se polagano rodi novo iz staroga. To valja osebujno za seljačko gospodarstvo. Najvažnije je pak, da seljak ima opet jaku družinu. Onda ga ne hte trudit časovito manjkanje djelačev i visoki tobri; i on će s svojom družinom predurat svaku tuču i nesriću i sve gospodarske krize.

Petar: (vedro, kot izminjen) Onda se slažemo, Ludvik. Neka ti tako bude. Još ču ko-to ljeto gospodarit s vami, mladimi. I rado ču, kad vidim, da imam opet sina. - Ali sad bih rado i nešto jio i napiio se. Čudno je, kako zna veselje i mrtvoga opet oživit! Hodmo

nutar, dica!

Svi: (Se stanu, da hte nutar. Ludvik popade oca s desna, Marica s li-va.)

4. prizor

Bivši, Cila

Cila: (dojde zasopana). Dobar dan! Čula sam tetac Piere, da vam se j' nesrića stala. Kako ste?

Petar: O ja jur dobro. Došao je mladi Tobijaš najzad k staromu Tobi-jašu i stari je nato ozdravio. Nek još mrvu šanta.

Cila: Ludvik, ti si ovde?

Ludvik: (pusti oca i ide pred Cilu). Da, kot vidiš. Zdrava bila! (Po-zdravi se s njom).

Petar, stariotac, Marta, Marica: (Otpravu se nutar. Petra još malo pot-piraju Marta i Marica.)

Petar: (na odlasku Cili.) Ne zamiri nam, Cila, mi idemo nutar. A ti se nagledaj tvojega Ludvika.

Cila: Kako da si opet došao?

Ludvik: (dobre volje smišeći se). Došao sam, kad me j' vuklo domom.

Cila: Ča te j' vuklo?

Ludvik: Očeva želja, materina suza, sestrina prošnja, staroočeva sanja, a najveć tvoje srce, Cila.

Cila: Si tako siguran u moje srce?

Ludvik: Kot i u svoje, ko se niј dalo obrnut, a da sam bio ne malokrat u velikoj skušnji.

Cila: Poznam varoš, neka mi povidat za njega.

Ludvik: Ali i ti si mi ostala uvijek vjerne, je li?

Cila: Pitaj selo, ko ne vjeruješ mojim čistim očima.

Ludvik: (teplo) Ne ću pitat nikoga. Nego ću te zet za ruke pak ću te otpeljat k gospodinu farniku. A to vrijeda, na prvi dan fašnjka. I ti ćeš mi rodit dicu, čuda dice, da ne izumre ov naš seljački rod. Pak ćemo se skupa skrbit i djelat, i imat svega, kot kad smo 'no htili na Božić benčat: pune kosne žita, pune štale blaga, pune viderice masla, pune lagve vina, pune livce svinj, svega dosta a najveć mira i božjega blagoslova!

Cila: Ča mene ide, Ludvik, ja ću rado nosit svoj dio.

Ludvik: A ja ću te zlakotit, koliko nek budem nogao. Moja žena već ne smi imat tako teško kot su imali moja mat i staramat, svako djelo i svu muku. Preskrbit ću ti svako pomagalo, ko si nek žaželjiš. A kad bude triba, i ja ću si svezat ženski kukljin (fertuk), a dižicu ili kuhaču va ruku, - prenda još nismo va Ameriki; no još nek malo pak smo joj jur za vrti. (šaljivo vikne) Da, neka živi jednakopravnost

svih žen!

Cila: (smijuć) Ej, kako si danas dobre volje!

5. prizor

Bivši, Marica, Karol, Marta

Marica: (dojde znutra) Ča tako kukuričeš, Ludvik?

Ludvik: Kukuričem, kad sam opet na svojem podacu. (kakošnjaku) Ću i tebi jednoč zakuku.....?

Karol: (Doteče od izvan, vas zasopan) Je istina, da su vaš otac umrli?

Ludvik: Gđo to veli?

Karol: Ča si i ti doma? Zdrav bio! (Pozdravi se s Ludvikom) A kod nas je sve selo puno s tim glasom.

Marica: Aj kade! Ono nutri jidu i vrlo im se rači.

Karol: (diboko zdahne) No hvala Bogu! Ali ča to im se j' nek moralo stat?

Marica: Da, pod rulju su bili došli ter su se mrvu oderali.

Karol: No vidite vi ljude, ča znadu sklepat! Ovde su se nek mrvu oderali, kod nas su jur umrli, a va tretom selu su je jur i zakopali... A ja sam se skoro ubio na motoru, tako sam letio simo.

Marica: Vidite ga! Ako se budeš još koč tako noro vozio, onda ne ću pojt za te. Ja ne kanim bit s dvajseptimi ljeti udovica. Da si to zapametiš!

Karol: (veselo) A ča bi zaistinu išla . . . išla . . . ono za me?

Marica: Ako naš otac popustu.

Ludvik: Sad mislim da hte, kad sam im ja najzad došao.

Karol: (Pun veselja hiti kapu u višak) Aleluja! Onda nek friško simo s tim čačkom!

Marica: No čekaj malo, prije ćemo najku zvat. (Otpre malo vrata i zavikne nutar) Majka, hodte der malo van!

Marta: (dojde, k Karolu) I ti si ovde? U dobru uru si došao. S našim ocem se dadu danas repci loviti.

Karol: Ja ne tribam repca, teta Marta, neg ovu grlicu! (Zame Maricu oko pasa).

Marica: Gle, kako se zna junak mastit!

6. prizor

Bivši, Petar, stariotac

Petar, stariotac: (nutarstupu, Petar s palicom, na ku se upira)

Marta: (kaže na Karola) Glej, otac, ovo je ta tolovaj, ki nam kani Maricu zet.

Petar: (dobre volje) Ne dam ju!

Karol: (moleći se) Ali tetac Piere, nekate bit tako tvrdoga srca danas, kad ste se jus od mrtvih goristali.

Petar: Nomer ravno zato mi je još potribna, da me nauči opet hodit. Kad ovu palicu krajhitim, onda - - -

Karol: (željni) Onda?

Petar: I onda još daleko nij tvoja. Neka još uživa svoju mladost i po- naže doma, kad ćemo sada stan prenačinjat.

Karol: (zapudi se) Ja ću vam dojt svaki dan pomoć.

Petar: (nasmiši se) Smiš. - Nek ono, ča se tebe tiče, dragi moj junaci, ja još ni jako ne znam iz čega si: iz mrkve ili iz peršina. Samo to znam, da na motoru brzinkaš po svitu. A motor, nebene, to još nij kod nene on dokumenat, s kim dobri človik (prisežni kum) more is- prosit mladu iz stana.

Karol: Nego?

Petar: To je ono, zmš, ono, ča je ovde nutri! (Badne ga prstom u prsa). Pak da razumiš svoju meštiju.

Karol: (žurno izvadi iz žepa neke papire). Prosim, tetac Piere, ovo su moja pokazanja.

Petar: Nij triba meni pokazanja. Samo čist obraz pak djelovne ruke.

Karol: (pruži ruke). Ovo su vam; sve su pune ulja.

Petar: No dobro. Ali nebene, te si moraš oprat, ako kaniš našu divojku pogladit, ar ona ima hakljivu kožu, kot i nje mat. - - Tako kot sam rekao, ako se pokažeš pošten i vridan, onda ne marim, dostat ćeš Maricu. . . .

Karol: (Zabožne i popade Maricu za bok).

Petar: No čekaj još! A donle da se imate lipo držat, pred Bogom i pred selom. Da ne bude pak, kad se skupazamete, rečeno za vas: dva dragi, dva vrazi!

-ju

Marica i Karol: (Se značajno pogleda, Marica se pogrozi prstom njemu).

Petar: A ako ostaneš ovde na seli, - ar i selu je dandanas jur potri- ban mehaniker, - onda ću vam zgradit i stan.

Stariotac: A ja ću im dat moj oktalj, ako ćedu i zemlju djelat.

Marica: Hoćemo, stariotac!

Stariotac: Onda ćete imat svega, ča van triba: zemlja će vas hranit, a meštija oblačit.

Petar: I njeva dica hte ostat našemu rodu.

Z a s t o r - K o n a c .

Izdavatelj, vlastnik i nakladnik: Hrvatsko kulturno društvo u Gradišću.

Umnoženo u sekretarijatu Hrvatskoga kulturnoga društva u Gradišću.

F.Ellsslergasse 2/II - Željezno - Tel.: 02681/2936.